Lietas Nr. C19048915
Lietas arhīva Nr. C-0489-15/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Kuldīgā, 2015.gada 1.oktobrī

Kuldīgas rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Liena Jansone
ar tiesas sēžu sekretāri Gunu Bredovsku
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu AS „NORVIK BANKA" maza apmēra prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.
Izskatot lietu, tiesa

k o n s t a t ē j a

prasītāja cēlusi maza apmēra prasību pret atbildētāju par parāda EUR 550,51, nolīgto procentu EUR 422,15 un līgumsoda EUR 55,05 piedziņu. Prasību pamato uz Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717.pantu, 1720.panta 2.punktu, 1753., 1756., 1757., 1759.panta 1.punktu, 1762.panta 1.punktu, 1764., 1765.pnata pirmo daļu, 1811., 1934., 1943, 1946.panta pirmo daļu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2006. gada 17.jūlijā starp prasītāju un atbildētāju noslēgts līgums Nr. VK10012819 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu (turpmāk tekstā - Līgums), saskaņā ar kuru atbildētājam piešķirts atļautais kredīts EUR 142,29 apmērā (2007.gada 18.jūnijā kredīta limita summa tika palielināta līdz EUR 284,57, 2008.gada 5.februārī kredīta limita summa tika palielināta līdz EUR 533,58) ar ikmēneša procentu likmi 1,79%.

Saskaņā ar līguma 1.12.punktu, kredīts ir aizdevums, kuru prasītāja piešķir atbildētājai un kas tiek uzskaitīts kartes kontā. Kredīts sastāv no atļautā un neatļautā kredīta summas. Atļautais kredīts ir kredīts prasītājas noteiktā limita ietvaros, savukārt neatļautais kredīts ir kredīts, kas pārsniedz prasītājas noteikto limitu.

Atbildētājai katra norēķinu cikla laikā (viens kalendārais mēnesis) bijis jānorēķinās ar prasītāju, t.i., jāsamaksā ikmēneša maksājumi.

Saskaņā ar Līguma 5.3.punktu, ar ikmēneša maksājumu veikšanu tiek dzēstas atbildētāja saistības pret prasītāju, t.sk., tiek atgriezts izmantotais kredīts, tiek maksāti procenti par atļautā kredīta izmantošanu, aprēķinātie līgumsodi un citi, saskaņā ar Tarifiem obligātie maksājumi.

Saskaņā ar Līguma 1.22.punktu Tarifi ir spēkā esošs prasītājas pakalpojumu cenrādis. Tarifos tiek norādīti procentu un līgumsodu apmēri. Tarifi, to grozījumi un papildinājumi ir līguma neatņemama sastāvdaļa.

Saskaņā ar Līguma 5.10.punktu, par neatļautā kredīta izmantošanu atbildētājai noteikts maksāt līgumsodu par pārtēriņu saskaņā ar līguma Tarifiem (0.167% par pārtēriņu dienā no neatļautā kredīta apjoma). Līgumsodi par pārtēriņu tiek aprēķināti no dienas, kad prasītājs saņem informāciju par darījuma, kura rezultātā pieļauts atļautā kredīta pārtēriņš, veikšanu līdz tā dzēšanas dienai.

Saskaņā Līguma 1.11. un 5.11.punktu, ja atbildētāja līdz maksājuma datumam nav samaksājusi ikmēneša maksājumu, atbildētājai jāmaksā līgumsods par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas, saskaņā ar Līguma tarifiem 0.25% dienā. Saskaņā ar Līguma noteikumiem, atbildētājai bijis jāveic maksājumi līdz katra mēneša 10.datumam, nodrošinot pilnīgu ikmēneša saistību dzēšanu pret prasītāju.

Atbildētāja neesot pildījusi ar Līgumu uzņemtās saistības, jo neesot veikusi maksājumus atbilstoši Līguma apmaksas noteikumiem. Pēdējais maksājums esot saņemts 2009.gada 6.janvārī EUR 28,46 apmērā.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas no Līguma izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības EUR 1027,71 apmērā, kas sastāv no atļautā kredīta parāda EUR 533,58, neatļautā kredīta EUR 16,93, procentiem EUR 422,15, līgumsoda EUR 55,05.

Bez tam, prasītāja lūdz noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus — 6% gadā no parāda pamatsummas, kā arī piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai visus tiesāšanās izdevumus.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus par prasību nav iesniegusi, kā arī nav lūgusi iztiesāt lietu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Tiesa 2015.gada 1.jūnijā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{26} pantu, pēc sava ieskata, nolēmusi iztiesāt lietu tiesas sēdē prasības tiesvedības kārtībā.

Prasītājas pārstāvis un atbildētāja uz tiesas sēdi nav ieradušies. No prasītājas pārstāvja saņemts iesniegums, kurā pieteikts lūgums izskatīt lietu bez prasītājas pārstāvja klātbūtnes, norādot, ka prasība tiek uzturēta pilnā apmērā.

Atbildētājai par tiesas sēdes laiku un vietu ir paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta noteikumiem, nosūtot pavēsti uz viņas deklarēto dzīvesvietu ierakstītā pasta sūtījumā 2015.gada 4.jūnijā. Līdz ar to, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1}panta pirmās daļas 3.punktam ir prezumējams, ka atbildētājai par tiesas sēdes laiku un vietu ir paziņots 2014.gada 11.jūnijā.

Atbildētāja nav ziņojusi tiesai par neierašanās iemesliem, nav lūgusi lietas izskatīšanu atlikt.

Šādos apstākļos, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, lieta tika izskatīta bez atbildētājas piedalīšanās, jo tiesa nekonstatē Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā norādītos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai.

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.*

Atbilstoši Civillikuma 1934.pantam, *ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojumu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis (Civillikuma 1943.pants).*

2006.gada 17.jūlija pieteikums VIVA norēķinu kartes saņemšanai (lietas 12. lapa), 2008.gada 13.augusta Līgums Nr.VK100012819, Papildnolīgums Nr.2 pie Līguma Nr.VK100012819, Papildnolīgums Nr.3 pie Līguma Nr.VK100012819 (lietas 11., 13.-14.lapa, turpmāk tekstā Līgums) par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu, konta izraksts (lietas 15.-19.lapa) apliecina, ka atbildētājai ir piešķirts atļautais kredīts Ls 375 (EUR 533,58) apmērā un puses ir vienojušās, ka atbildētāja līdz katra mēneša 10.datumam veiks ikmēneša maksājumu Ls 19,36 (EUR 27,55) apmērā. Parakstot Līgumu atbildētāja ir apstiprinājusi, ka ir iepazinusies ar Līgumu un Līguma par Viva norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanas noteikumiem (turpmāk tekstā, Noteikumi), piekrīt tiem un apņemas tos izpildīt.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

Tiesa atzīst, ka, ievērojot aizdevuma izmantošanas mērķi, tiesiskajās attiecībās, kas izveidojās starp prasītāju un atbildētāju uz Līguma pamata, atbildētāja ir uzskatāma par patērētāju Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 3.punkta izpratnē, bet prasītāja - par pakalpojumu sniedzēju minētā likuma 1.panta 4.punkta izpratnē, bet šo personu noslēgtais līgums uzskatāms par patērētāja kreditēšanas līgumu minētā likuma 8.panta pirmās daļas izpratnē.

Šādos apstākļos tiesa secina, ka starp pusēm izveidojās tiesiskas līguma attiecības, no kurām abām pusēm rodas tiesības un pienākumi.

Saskaņā ar Līguma 13.1.punktu Līgums ir noslēgts uz nenoteiktu laiku. Konta izdrukas (lietas 15.-19.lapa) apliecina, ka prasītāja savas saistības ir izpildījusi un piešķīrusi atbildētājai naudas kontu bankā, kas piesaistīts kredītkartei, piešķirot kredītlimitu Ls 375 (EUR 533,58) apmērā.

Konta izdrukas (lietas 15.-19.lapa), parāda summas aprēķins (lietas 22.-24.lapa) apliecina, ka atbildētāja nav pilnā apmērā pildījusi ar Līgumu uzņemtās saistības, jo nav veikusi ikmēneša maksājumus Ls 19,36 (EUR 27,55) apmērā, kā rezultātā atbildētājas parādu pret prasītāju uz 2015.gada 13.martu veido izmantotais atļautais kredīts EUR 533,58 un neatļautais kredīts EUR 16,93.

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu, *vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad[...] kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.*

Saskaņā ar Noteikumu 12.3.punkta noteikumiem (lietas 11. lapa), prasītājai ir pielīgtas tiesības izbeigt Līgumu vienpusēja kārtībā bez iepriekšēja brīdinājuma, ja atbildētājs nepilda Līgumā un Noteikumos noteiktās atbildētāja saistības.

Parāda summas aprēķins (lietas 22.-24. lapa) apliecina, ka atbildētāja pēdējo maksājumu, kāds bija jāveic saskaņā ar Līgumu, ir veikusi 2009.gada 6.janvārī. No prasības pieteikumam pievienotā Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneses lēmuma izriet, ka prasītāja vienpusēji izbeigusi Līgumu 2012.gada 19.oktobrī, jo iesniedzot pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā prasītāja ir norādījusi, ka 2012.gada 19.oktobris ir saistību izpildes termiņš, tādējādi arī saistības – aizdevuma pamatsummas, atmaksas termiņš.

Tiesa, ievērojot konstatēto atbildētājas no Līguma izrietošo saistību neizpildi, atzīst prasītājas vienpusējo atkāpšanos no Līguma un visu Līgumā paredzēto saistību izpildes pieprasījumu no atbildētāja par pamatotu un atbilstošu pušu noslēgtajam Līgumam. Līdz ar to, par pamatotu un apmierināmu ir atzīstama prasītājas prasība par izmantotā atļautā kredīta EUR 533,58 piedziņu no atbildētājas.

Vienlaikus, tiesa konstatē, ka prasītāja pamatparāda summas aprēķinā ir iekļāvusi arī neatļautā kredīta summu EUR 16,93 apmērā.

Saskaņā ar parāda aprēķinu (lietas 22.-24.lapa), neatļautā kredīta summu, kas aprēķināta par laika periodu no 2009.gada 30.janvāra līdz 2009.gada 3.martam, veido atbildētājas nesamaksātie procenti par atļautā kredīta izmantošanu, nesamaksātais līgumsods par neatļautā kredīta izmantošanu un nesamaksātais līgumsods par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu, t.i., tās summas, kuras saskaņā ar Līgumu prasītāja ir aprēķinājusi, bet, ņemot vērā to, ka atbildētāja ir izmantojusi visu kredītlimita summu, nav varējusi no atbildētājas ieturēt. Konstatējot, ka papildus prasībai par neatļautā kredīta piedziņu, prasītāja ir lūgusi vēl arī atsevišķi piedzīt gan aprēķinātos procentus par atļautā kredīta izmantošanu, gan līgumsodu par neatļautā kredīta izmantošanu un līgumsodu par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu, tiesa secina, ka tādējādi faktiski no atbildētājas tiek pieprasīts divkāršā apmērā veikt aprēķināto procentu par atļautā kredīta izmantošanu, līgumsoda par neatļautā kredīta izmantošanu un līgumsoda par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu, samaksu. Apstāklis, ka saskaņā ar Līgumu ir paredzēts līgumsoda aprēķins par neatļautā kredīta izmantošanu, t.i., faktiski ir noteikts līgumsods par savlaicīgi neveiktiem procentu un līgumsodu maksājumiem, nav pamats vēl arī pašu šo procentu un līgumsoda dubultam aprēķinam un piedziņai, bet var būt par pamatu tikai Līgumā noteiktā līgumsoda aprēķinam

Līdz ar to, tiesa atzīst, ka prasība daļā par neatļautā kredīta EUR 16,93 piedziņu ir noraidāma.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.*

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai likumu.*

Saskaņā ar Noteikumu 5.1.punktu, par atļautā kredīta izmantošanu atbildētājam pielīgts maksāt procentus, kas tiek noteikti saskaņā ar Tarifiem. Saskaņā ar Tarifu likmēm VIVA kartes apkalpošanai (lietas 21.lapa, turpmāk tekstā Tarifs) mēneša procentu likme par atļauto kredītu ir noteikta 1,79%. Atbilstoši parāda aprēķinam (lietas 22.-24.lapa) no pušu Līguma izrietošais nesamaksāto procentu par aizdevuma lietošanu parāds ir aprēķināts par laika periodu no 2009.gada 27.februāra līdz 2015.gada 13.martam EUR 422,15.

Tiesa, ievērojot judikatūras atziņas par to, ka ja tiek izmantotas pielīgtās tiesības lauzt līgumu pirms termiņa, līgumam izbeidzoties pirms termiņa, zūd arī līgumiskais pamats pielīgto procentu aprēķināšanai un piedziņai atbilstoši līguma nosacījumiem, un šādos gadījumos līgumiskie procenti ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt, t.i., prasītājam ir tiesības saņemt kredīta nedzēsto pamatsummu, kā arī procentus un līgumsodu, kas uzkrājušies līdz līguma izbeigšanas brīdim (skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts paplašinātā sastāvā 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā SKC-644/2013), atzīst, ka līgumisko procentu aprēķins ir veicams līdz 2012.gada 19.oktobrim, t.i., laikam, kad tiesa ir konstatējusi prasītājas vienpusējo atkāpšanos no Līguma.

Līdz ar to, tiesa atzīst, ka prasība par līgumisko procentu piedziņu ir apmierināma par laika periodu no 2009.gada 27.februāra līdz 2012.gada 19.oktobrim, t.i., 1295 dienām, kas secīgi veido piedzenamo procentu summu EUR 412,29 apmērā (EUR 533,58 x 1,79% : 30 dienas x 1295 dienas).

Vienlaikus tiesa ņem vērā, ka pēc Līguma izbeigšanas atbildētājas lietošanā atrodas aizdevuma neatmaksātais pamatparāds EUR 533,58, kas ir kapitāls, par kura lietošanu prasītājai saskaņā ar Civillikuma 1753.panta noteikumiem ir tiesības saņemt procentus. Sakarā ar Līguma izbeigšanu nav pamata piemērot līgumā pielīgtos procentus, jo kā jau tiesa ir atzinusi, tie ir atcelti ar Līguma atcelšanu. Tomēr ar Līguma izbeigšanu neizbeidzas atbildētājas pienākums maksāt likumiskos procentus par kapitāla lietošanu, jo saskaņā ar Civillikuma 1759.panta pirmā punkta noteikumiem procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu. Līdz ar to, tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības par laika posmu 2008.gada 16.oktobra līdz 2013.gada 14.jūnijam saņemt likumiskos nokavējuma procentus.

Šāds tiesas viedoklis tiek pamatots ar judikatūrā pausto viedokli, ka apstāklis, ka prasītāja lūdza piedzīt līgumiskos nevis likumiskos procentus, nav šķērslis likumisko procentu piedziņai, jo, prasot piedzīt līgumiskos procentus, tiek izvirzīts prasījums, kas apmēra ziņā ietver prasījumu par likumisko procentu piedziņu (skat. Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 30.janvāra spriedums lietā SKC-644/2013).

Pamatojoties uz Civillikuma 1765.panta pirmās daļas noteikumiem, kuros noteikts, ka, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir seši procenti gadā, tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājai par laika periodu no 2012.gada 20.oktobra līdz 2015.gada 13.martam ir piedzenami likumiskie 6% no pamatparāda EUR 533,58 gadā, kas saskaņā ar prasītājas norādīto procentu aprēķina periodu 874 dienām (no vienpusējas atkāpšanās no Līguma dienas līdz 2015.gada 13.martam) sastāda kopējo summu EUR 76,66 (533,58 x 6% : 365 dienas x 874 dienas). Vienlaikus, ievērojot Civilprocesa likuma 192.panta nosacījumus, un proti, ka tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas, tiesa atzīst, ka likumisko nokavējuma procentu apmērs, kāds piedzenams no atbildētājas par labu prasītājai ir nosakāms EUR 9,86 apmērā, tādējādi nepārsniedzot procentu, par aizdevuma izmantošanu summu EUR 422,15, kādu piedzīt no atbildētājas ir lūgusi prasītāja.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu, *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi*, un saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu, *līgumsodu var pievienot katram līgumam, un ar to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.*

Saskaņā Noteikumu 5.10.punktu, par neatļautā kredīta izmantošanu atbildētājam pielīgts maksāt līgumsodu, kas saskaņā ar Tarifu ir noteikts 0,167% dienā. Savukārt saskaņā ar Noteikumu 5.11.punktu, ja atbildētājs līdz maksājuma datumam nav samaksājis ikmēneša maksājumu, atbildētājam ir jāmaksā līgumsods par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas, kas saskaņā ar Tarifu ir noteikts 0,25% par katru ikmēneša kavējuma dienu (lietas 21.lapa).

Parāda summas aprēķins apliecina, ka atbildētāja ir pieļāvusi Līgumā noteikto maksājumu kavējumus, kā rezultātā prasītāja ir aprēķinājusi līgumsodu par neatļautā kredīta izmantošanu EUR 1,69, un līgumsodu par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu EUR 53,36.

Tā kā tiesa ir konstatējusi saistību neizpildi un nokavējumu no atbildētāja puses, tad ir atzīstams, ka atbildētājai ir no Līguma izrietoša saistība maksāt arī līgumsodu.

Vienlaikus, tiesa atzīst, ka Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmitā daļa paredz, ka „tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus." No minētās normas izriet, ka tiesai ir kā tiesības, tā arī pienākums pat bez patērētāja prasības vai lūguma izvērtēt līguma noteikumu atbilstību normatīvo aktu prasībām un vispārējiem tiesību principiem, tostarp, izvērtēt līgumsoda proporcionalitāti.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 3.panta 2.punkta noteikumiem patērētāja tiesības ir pārkāptas, ja nav ievērots līgumslēdzēju pušu vienlīdzības princips un līguma noteikumi ir netaisnīgi. Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmo daļu „ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nedrīkst piedāvāt tādus līguma noteikumus, kas ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem", 6.panta trešā daļa paredz pazīmes, pēc kādām līguma noteikumi ir atzīstami par netaisnīgiem, to starpā saskaņā 6.panta trešās daļas 4.punktu par netaisnīgu atzīstams līguma noteikums, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu.

Tiesa atzīst, ka līgumsoda apmērs, kas par neatļautā kredīta izmantošanu ir noteikts 0,167% apmērā dienā no neatļautā kredīta apjoma un 0,25% apmērā par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas par katru ikmēneša kavējuma dienu, paši par sevi nav vērtējami kā neproporcionāli lieli, un tāpēc tiesa atzīst, ka izskatāmajā lietā nav pamata Līguma noteikumus par līgumsoda piemērošanu atzīt par netaisnīgiem, un līdz ar to par nepiemērojamiem attiecībā pret atbildētāju kā patērētāju.

Vienlaikus tiesa ņem vērā judikatūrā pastās atziņas, kurās norādīts uz tiesas tiesībām vērtēt līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārīgiem tiesību principiem (sk. Augstākās tiesas Senāts 2008.gada 14.maija spriedumu lietā Nr. SKC-212). Turklāt, saskaņā ar Civillikuma 1724.[1] pantu, tiesa samazina pieprasīto līgumsodu līdz saprātīgam apmēram, ja tas ir pārmērīgs, salīdzinot ar neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus (likuma redakcijā, kas spēkā no 2014.gada 1.janvāra).

Kā to norādījis arī Augstākās tiesas Senāts 2008.gada 14.maija spriedumā lietā Nr.SKC-212, *līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija. Tiesiskajās attiecībās, sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu, par vispārēju principu tiesībās ir atzīstams soda samērīguma princips*. Bez tam, tiesa ņem vērā, ka likumdevējs ar 2014.gada 1.janvāri ir paredzējis līgumsodu par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) aprobežot ar 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Šādu likuma normu iestrāde norāda uz to, ka likumdevējs, kas ir atzīstams par sabiedrības vairākuma pārstāvi, ir atzinis par *taisnīgu* līgumsodu, kas nepārsniedz 10 % no pamatparāda.

Tiesa ņem vērā, ka izskatāmajā lietā atbildētāja pēdējo maksājumu bija veikusi 2009.gada 6.janvārī, taču prasītāja savas Līgumā paredzētās tiesības atkāpties no Līguma ir izmantojusi tikai 2012.gada 19.oktobrī, kad līgumsoda apmērs, ņemot vērā, ka par ikmēneša summas termiņa nokavējumu līgumsods sastāda 91% gadā, bet par neatļautā kredīta izmantošanu 60,96% gadā jau bija pārsniedzis 50% no pamatparāda. Tādējādi tiesa, nekonstatējot attaisnojošus apstākļus prasītājas nogaidošajai attieksmei, un to, ka prasītāja nav norādījusi uz to, ka līgumsoda piemērošana būtu saistīta arī ar prasītājai radīto zaudējumu atlīdzināšanu, atzīst, ka līgumsoda apmērs ir samazināms līdz 10% no piedzenamā pamatparāda summas. Līdz ar to, prasība par no Līguma izrietošā līgumsoda piedziņu ir apmierināma daļēji, piedzenot no atbildētāja par labu prasītājai līgumsodu EUR 53,35 apmērā, kas pēc tiesas ieskata ir samērīgs ar neatmaksāto aizdevuma pamatsummu, un šāds līgumsoda apmērs pilda gan sodīšanas, gan zaudējumu atlīdzināšanas funkciju, bet prasība daļā par līgumsoda piedziņu EUR 1,70 apmērā ir noraidāma.

Civillikuma 1838.pants nosaka, *ka pienākums pierādīt to, ka samaksa ir izdarīta, ir tam, kas to apgalvo*. Atbildētāja nav iesniegusi tiesai nekādus pierādījumus par to, ka viņa ir samaksājusi Līgumā paredzētos maksājumus lielākā apmērā, nekā norāda prasītāja. Tādēļ, ņemot vērā spriedumā norādīto argumentāciju, prasība ir apmierināma daļēji, piedzenot no atbildētāja par labu prasītājai aizdevuma pamatparādu EUR 533,58, līgumiskos procentus par laika periodu no 2009.gada 27.februāra līdz 2012.gada 19.oktobrim EUR 412,29, likumiskos procentus par laika periodu no 2012.gada 20.oktobra līdz 2015.gada 13.martam EUR 9,86, līgumsodu EUR 53,35, prasību daļā par parāda (neatļautā kredīta) EUR 16,93 un līgumsoda EUR 1,70 piedziņu noraidot.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi par nomaksāto valsts nodevu EUR 151,36, ar prasības pieteikuma noraksta

un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistīto izdevumu samaksu EUR 4,70.

Saskaņā Civilprocesa likuma 42.pantu no atbildētājas valsts labā piedzenami prasītājas nesegtie tiesas izdevumi EUR 3,05.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka tiesai pienākumu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, sprieduma rezolutīvajā daļā norādīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot to apmēru.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu, ir nosakāmas prasītājas tiesības saņemt no atbildētājiem likumiskos procentus – 6 % gadā no neatmaksātās parāda pamatsummas.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1]pantam, taisot spriedumu par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 56.pantu, 189.pantu - 193.pantu, 195., 204.[1] , 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, /personas kods/, par labu AS „NORVIK BANKA", reģistrācijas Nr.40003072918, pamatparādu EUR 533,58 (pieci simti trīsdesmit trīs *euro* un 58 centi), līgumiskos procentus par laika periodu no 2009.gada 27.februāra līdz 2012.gada 19.oktobrim EUR 412,29 (četri simti divpadsmit *euro* un 29 centi), likumiskos procentus par laika periodu no 2012.gada 20.oktobra līdz 2015.gada 13.martam EUR 9,86 (deviņi *euro* un 86 centi), līgumsodu EUR 53,35 (piecdesmit trīs *euro* un 35 centi) un tiesas izdevumus EUR 156,06 (simtu piecdesmit seši *euro* un 06 centi).

Noraidīt prasību daļā par parāda (neatļautā kredīta) EUR 16,93 (sešpadsmit *euro* un 93 centi) un līgumsoda EUR 1,70 (viens *euro* un 70 centi) apmērā piedziņu.

Samaksa veicama AS „NORVIK BANKA" kontā Nr. LV03LATB0000VIVAKARTE, kas atvērts AS „NORVIK BANKA", SWIFT kods LATBLV22.

Noteikt AS „NORVIK BANKA", reģistrācijas Nr.40003072918, tiesības saņemt no /pers. A/, /personas kods/, par laiku līdz sprieduma izpildei procentus – 6 % apmērā gadā no neatmaksātā parāda pamatsummas – EUR 533,58.

Piedzīt no /pers. A/, /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,05 (trīs *euro* un 05 centi).

Noteikt, ka atbildētājs spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesas izdevumu piedziņu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu, ievērojot Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteikto, var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.

Tiesnese L.Jansone